

ประเทศไทยในผลงานวิจัยของนักวิชาการชาวเวียดนาม Thailand in the studies of Vietnamese scholars

NGUYEN THI THUY CHAU¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยของนักวิชาการชาวเวียดนามเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ของประเทศไทยในระยะเวลาตั้งแต่ปี 2516 ถึง 2561 เพื่อให้เห็นแนวโน้มในการวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยของคนเวียดนามในอนาคต โดยเก็บข้อมูลจากผลงานวิจัย 233 เรื่องที่เขียนเป็นภาษาเวียดนามและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการต่างๆ วิทยานิพนธ์ และหนังสือในระยะเวลาตั้งแต่ปี 2516 ถึง 2561 ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการชาวเวียดนามสนใจศึกษาเกือบทุกประเด็นที่เกี่ยวกับประเทศไทย ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการเมือง แนวโน้มการศึกษาของคนเวียดนามเกี่ยวกับประเทศไทยในอนาคตคือประเด็นต่างๆ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ และความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์และศาสนา รวมทั้งประเด็นอื่นๆ ด้านสังคมและวัฒนธรรมของไทยในปัจจุบัน

คำสำคัญ: ไทยศึกษา, วัฒนธรรมไทย, สังคมไทย, เศรษฐกิจไทย, การเมืองไทย

Abstract

This article not only synthesizes the scholarly articles/studies on Thailand of Vietnamese researchers in the period 1973 to 2018 but also analyzes the trends of research on Thailand in Vietnam in the future. The data were collected from 233 articles/studies on history, international relations, culture, literature, language and economy of Thailand that are studied by most Vietnamese researchers in the period 1973 to 2018. The results show that Vietnamese researchers were interested in studying Thailand cultural, social, economic and political. The current research trends in Thailand of Vietnamese scholars are

¹ Lecturer, Department of Southeast Asian Studies, Faculty of Oriental Studies, University of Social Sciences and Humanities, Hanoi - Vietnam National University

related to international relations, economy, religious and ethnic conflicts, society and culture.

Keywords: Thai studies, Thai history, Thai culture, Thai society, Thai economy, Thai politics

ความนำ

แม้ว่าไทยและเวียดนามไม่ใช่สองประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกัน แต่เป็นสองประเทศที่ตั้งอยู่ใกล้กัน มีลักษณะทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันหลายประการ อาทิ ไทยและเวียดนามต่างเป็นประเทศที่ตั้งอยู่บนแหลมอินโดจีนซึ่งอยู่ในเขตอากาศร้อนชื้น สังคมไทยและสังคมเวียดนามตั้งอยู่บนพื้นฐานของสังคมเกษตรแบบเครือข่าย อาหารหลักของคนไทยและคนเวียดนามดั้งเดิมคือ ข้าว ปลา และผัก เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ลักษณะแต่ละประการของประเทศทั้งสองที่เราเคยคิดว่าคล้ายคลึงกันนั้น มักจะปรากฏความแตกต่างอยู่ภายในเสมอ เช่น สังคมไทยและสังคมเวียดนามต่างเป็นสังคมเกษตรแบบเครือข่าย แต่คนไทยมักจะแสดงความสนิทสนมคุ้นเคยและใกล้ชิดกับกลุ่มญาติสายแม่มากกว่ากลุ่มญาติสายพ่อ ในขณะที่เดียวกันคนเวียดนามให้ความสำคัญกับกลุ่มญาติสายพ่อมากกว่ากลุ่มญาติสายแม่ (Nguyen Thi Thuy Chau, 2560, หน้า 136-137) เป็นต้น ความแตกต่างดังกล่าวทำให้เกิดเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศ ความคล้ายคลึงและความแตกต่างในลักษณะด้านต่างๆ ของประเทศทั้งสองทำให้นักวิจัยทั้งชาวไทยและชาวเวียดนามต่างสนใจศึกษาซึ่งกันและกัน

การสนใจศึกษาประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ในกลุ่มอาเซียนของนักวิชาการชาวเวียดนามเริ่มขึ้นในปี 2516 เมื่อสถาบันวิจัยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับการสถาปนาขึ้นมาเพื่อ “ลบล้างความไม่เข้าใจและความไม่สนใจ”² กัน ในระยะแรกๆ นักวิจัยชาวเวียดนามได้ศึกษาประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับ

² เมื่อกล่าวถึงความสัมพันธ์ด้านวิชาการระหว่างประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศาสตราจารย์ Pham Duc Duong (1998, หน้า 56) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคต่างมีความคล้ายคลึงและใกล้ชิดกันในด้านประวัติศาสตร์ หากเราไม่คอยเข้าใจและไม่สนใจกันเลย

ประเทศไทย อาทิ ประวัติศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ เป็นต้น ผลงานวิจัยแต่ละชิ้นทำให้คนไทยสนใจประเทศไทยในแง่มุมต่างๆ ดังกล่าวมากขึ้น เพื่อสามารถมองเห็นทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างประเทศทั้งสอง จนกล่าวได้ว่าไทยและเวียดนามเป็นประเทศเพื่อนบ้านของกันและกัน และปัจจุบันต่างเป็นประเทศสมาชิกของสังคมอาเซียนด้วยกัน

ปัจจุบันนี้นักวิจัยชาวเวียดนามยังคงแสดงความสนใจเกี่ยวกับประเทศไทย ในประเด็นต่างๆ ด้าน เศรษฐกิจ สังคม ความขัดแย้งทางด้านศาสนาและกลุ่มชาติพันธุ์ แรงงาน การอพยพ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการเมือง ซึ่งแสดงให้เห็นแนวโน้มที่ค่อนข้างต่างกับการวิจัยเกี่ยวกับไทยในระยะเริ่มแรก อย่างไรก็ตาม ผลงานวิจัยในประเด็นต่างๆ ดังกล่าวยังคงมีน้อย นอกจากนั้นมุมมองของผู้เขียนส่วนใหญ่มักจะมองจากภายนอกตามมุมมองของนักวิจัยชาวตะวันตก พร้อมทั้งการอ้างอิงเอกสารส่วนใหญ่ก็มาจากผลงานวิจัยของชาวตะวันตก ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการไม่สามารถอ่านหรือหาเอกสารงานวิจัยของนักวิจัยชาวไทย จึงทำให้ผู้เขียนหลายท่านไม่สามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาอย่างเจาะลึก ส่งผลต่อผลงานวิจัยอาจขาดความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือได้

ทั้งนี้ การสังเคราะห์ผลงานวิจัยต่างๆ ของนักวิชาการชาวเวียดนามเกี่ยวกับประเทศไทยในระยะเวลาดั้งแต่ พ.ศ. 2516 - 2561 จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ในอดีตชาวเวียดนามสนใจอะไรเกี่ยวกับประเทศไทย และปัจจุบันแนวโน้มนั้นจะมีความเปลี่ยนแปลงอย่างไร คนเวียดนามได้เข้าใจปัญหาต่างๆ ของไทยอย่างถูกต้องหรือเป็นแค่ความเข้าใจอย่างผิวเผิน จะมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรเพื่อให้ประชาชนทั้งสองประเทศได้เข้าใจกันและกันอย่างลึกซึ้งมากขึ้น เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองในกระแสของโลกาภิวัตน์ ของโลกเทคโนโลยียุค 4.0 ดังที่ได้ปรากฏให้เห็นในทุกแง่มุมของชีวิตในขณะนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัยของนักวิชาการชาวเวียดนามเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ของประเทศไทยในระยะเวลาดั้งแต่ พ.ศ. 2516 - 2561

2. เพื่อให้ให้เห็นแนวโน้มในการวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยของคนเวียดนามในอนาคต

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

1. ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ภาษาและวรรณกรรม วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการเมืองของไทยที่ปรากฏในผลงานวิจัยของนักวิชาการชาวเวียดนามตั้งแต่ พ.ศ. 2516 – 2561 โดยเก็บรวบรวมผลงานวิจัยทั้งหมด 233 เรื่องที่เขียนเป็นภาษาเวียดนามและได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการต่างๆ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทปริญญาเอก จากที่ไหนและหนังสือในระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2516 – 2561

2. จำแนกผลงานวิจัยทั้งหมด 233 เรื่อง ตามกลุ่มประเด็นต่างๆ ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ลำดับที่	ประเด็นปัญหาการวิจัย	จำนวน (เรื่อง)
1	ประวัติศาสตร์	52
2	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	29
3	การเมือง	6
4	ภาษา	16
5	วรรณกรรม	28
6	ศิลปศาสตร์	15
7	ประเพณีและวัฒนธรรม	11
8	ศาสนา	17
9	เศรษฐกิจและสังคม	52
10	ชาติพันธุ์	5
11	กฎหมาย แรงงานและประเด็นอื่นๆ	2
	รวม	233

ตาราง 1: การจำแนกผลงานวิจัยของนักวิชาการชาวเวียดนามเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ของไทย

3. สังเคราะห์ผลงานวิจัยทั้งหมด 233 เรื่อง ตามกลุ่มประเด็นใหญ่ 3 กลุ่ม ดังนี้

3.1 ประวัติศาสตร์ การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทย

3.2 ภาษา วรรณกรรม ศาสนา และวัฒนธรรมไทย

3.3 เศรษฐกิจและสังคมไทย

เนื่องจากหัวข้อการวิจัยหลายเรื่องมีความเหลื่อมซ้อนกันมาก อาทิ การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ ในสมัยอยุธยาหรือสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นควรจัดอยู่ในหมวดหมู่ของกลุ่มประเด็นด้านประวัติศาสตร์ การศึกษาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงหรือสถาปัตยกรรมและประติมากรรมควรจัดอยู่ในหมวดหมู่ของวัฒนธรรม เป็นต้น

4. นำเสนอผลงานวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์เพื่อทำให้เห็นความเปลี่ยนแปลงในการวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยของกลุ่มนักวิชาการชาวเวียดนามตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งแนวโน้มของการวิจัยดังกล่าวในอนาคต

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลงานวิจัยของนักวิชาการชาวเวียดนามที่เกี่ยวข้องกับไทยมักจะปรากฏในวิทยานิพนธ์ต่างๆ ซึ่งแต่ละเรื่องมักจะเจาะจงกับประเด็นที่ผู้เขียนมุ่งจะศึกษา เช่น Hoang Khac Nam (2547) ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับไทย (ปี พ.ศ. 2519 – 2543) ในส่วนบททวนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไทยของนักวิชาการชาวเวียดนาม ผู้เขียนมองว่า การศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยก่อนปี 2518 ยังมีไม่มากเนื่องจากสงครามที่เวียดนามยังไม่สงบลง ตั้งแต่ ปี 2519 เป็นต้นมา ผลงานวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยเริ่มเป็นระบบมากขึ้น ในช่วงทศวรรษ 2523 - 2533 ความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับไทยมี “ปัญหาแก้มพูซา” แทรกเข้ามาจึงต้องระงับไว้ชั่วคราว ทำให้นักวิจัยหลายท่านสนใจศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยและความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับไทย ประเด็นนี้ได้รับการสนใจเป็นอย่างมากเมื่อประเทศทั้งสองได้ฟื้นฟูความสัมพันธ์ขึ้นมาอีกครั้งหลังปี 2533 การศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยของนักวิชาการชาวเวียดนามสามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ 1) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ของไทย และ 2) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนามกับไทย โดยผลงานวิจัยในกลุ่มที่สองนี้ยังมีน้อย

Pham Thi Thuy (2556) ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยตั้งแต่ปี 2504 - 2514 โดยรวบรวมผลงานวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยของกลุ่มนักวิชาการชาวเวียดนาม โดยแบ่งเป็นสองกลุ่มใหญ่ ได้แก่

1. ผลงานที่นำเสนอภาพรวมของไทยในด้านต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และคนไทย โดยนักวิจัยที่มีชื่อเสียงของเวียดนามหลายท่าน เช่น Vu Duong Ninh, Pham Duc Duong, Pham Nguyen Long, Nguyen Tuong Lai, Nguyen Khanh Van, Trinh Dieu Thin เป็นต้น

2. ผลงานที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของไทยโดยเฉพาะ และศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งมีส่วนหนึ่งศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยของนักวิจัยด้านเศรษฐกิจหลายท่าน เช่น Nguyen Thu My, Duong Phu Hiep, Pham Nguyen Long, Pham Mong Hoa, Ngo Dang Tinh, Le To Hoa รวมทั้งผลงานศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอเมริกา ในทศวรรษ 2503 - 2513 ของ Bui Van Ban (2539) อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การรวบรวมข้อมูลของ Pham Thi Thuy ไม่ใช้การรวบรวมข้อมูลผลงานวิจัยทั้งหมดเกี่ยวกับประเทศไทยของนักวิชาการชาวเวียดนาม ทำให้ผู้อ่านมองเห็นผลงานวิจัยเกี่ยวกับไทยเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

บทความ *Thanh tuu nghien cuu Thai Lan* (ผลงานการวิจัยประเทศไทย) ของ Nguyen Thi Que (2546) ถือเป็นงานวิจัยชิ้นสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพรวมการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ของประเทศไทยของนักวิชาการชาวเวียดนามตั้งแต่ ค.ศ. 2516 - 2546 โดยผู้เขียนได้สรุปผลงานการวิจัยของนักวิจัยชาวเวียดนามเกี่ยวกับประเทศไทยตามประเด็นหลัก 5 ประเด็นดังนี้

1. ประวัติศาสตร์ไทยสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยมีงานวิจัยเกี่ยวกับโบราณคดีหลายเรื่องของนักประวัติศาสตร์ชาวเวียดนามหลายท่าน เช่น Nguyen Lan Cuong, Trinh Nang Chung, Trinh Sinh, Diep Dinh Hoa, Vu Cong Quy, Ngo The Phong เป็นต้น นำเสนอข้อมูลสำคัญ ด้านประวัติศาสตร์ของไทยสมัยโบราณ เช่น วัฒนธรรมบ้านโนนนกทา บ้านเชียง บ้านนาดี หลักฐานเกี่ยวกับการปลูกข้าวของมนุษย์ยุคโลหะในดินแดนของไทย รวมทั้งงานวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในไทย

2. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย นักวิจัยชาวเวียดนามได้ศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเริ่มจากการก่อตั้งอาณาจักรต่างๆ ในดินแดนไทย เช่น อาณาจักร

ทวารวดี อาณาจักรศรีวิชัย ตลอดจนประวัติศาสตร์ไทยสมัยต่างๆ เช่น สมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ และประวัติศาสตร์ไทยร่วมสมัย นอกจากนี้ยังมีนักวิจัยบางท่าน อาทิ Ngo Van Doanh, Nguyen Tuong Lai, Tran Thi Ly สนใจศึกษาเกี่ยวกับพุทธศาสนาของไทยในประวัติศาสตร์ รวมทั้งสถาปัตยกรรมและประติมากรรมของคนไทยสมัยก่อนประวัติศาสตร์อีกด้วย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคล่าอาณานิคมของชาวตะวันตก นักวิชาการชาวเวียดนามหลายท่านสนใจศึกษาเพื่อหาคำตอบสำหรับคำถามว่า ทำไมประเทศสยามจึงไม่ตกเป็นประเทศอาณานิคมของชาติตะวันตกเหมือนประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลงานวิจัยของนักประวัติศาสตร์หลายท่าน อาทิ Nguyen Khanh Van, Nguyen Thu My, Hoang Kim, Nguyen Thi Que, Vu Duonog Ninh เป็นต้น ได้ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจว่า นโยบายด้านการต่างประเทศ การปฏิรูปหลายด้านของสังคม วัฒนธรรม การศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 ได้ช่วยทำให้ประเทศไทยรอดพ้นจากการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตกในขณะนั้น

4. กระบวนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมของไทยเป็นอย่างมาก นักวิจัยด้านประวัติศาสตร์ สังคม และเศรษฐกิจชาวเวียดนามหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวของไทย

5. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนาม นักวิจัยชาวเวียดนามศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามในหลายด้าน เช่น การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนของประเทศทั้งสอง

ผู้เขียนเสนอแนวโน้มการศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยใน 2 ประเด็น ได้แก่

1. การศึกษาด้านภาษาและวรรณกรรมไทย
2. จัดทำพจนานุกรมภาษาไทย-เวียดนามและเวียดนาม-ไทย รวมทั้งพจนานุกรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา ผู้วิจัยยังไม่พบผลงานชิ้นไหนที่รวบรวมข้อมูลการวิจัยประเด็นต่างๆ ของไทยในเวียดนามที่จะทำให้เห็นว่า ในระยะเวลา 16 ปีมานี้ นักวิชาการชาวเวียดนามสนใจศึกษาอะไรเกี่ยวกับประเทศไทย และแนวโน้มในอนาคตจะเป็นอย่างไร ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับภาพรวมของการวิจัย

ประเทศไทย รวมทั้งแนวโน้มในอนาคตจึงเป็นการศึกษาที่มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักวิจัยทั้งชาวเวียดนามและชาวไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยของกลุ่มนักวิชาการชาวเวียดนามทั้งหมด 233 เรื่อง สามารถแบ่งออกตามกลุ่มประเด็นใหญ่ๆ 3 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประวัติศาสตร์ การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทย

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยเป็นกลุ่มประเด็นที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนักวิชาการชาวเวียดนามตั้งแต่ปี 2523 เช่น Nghien cuu lich su van hoa Thai Lan (ศึกษาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมไทย) ของ Pham Duc Duong (2523), Thai Lan: mot so net ve chinh tri, kinh te - xa hoi, van hoa va lich su (ไทย ลักษณะต่างๆ ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์) ของ Nguyen Khac Vien (2531) เป็นต้น ต่อมา มีหนังสือเขียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศไทยหลายเล่มที่ได้รับการตีพิมพ์ เช่น Lich su vuong quoc Thai Lan (ประวัติศาสตร์ราชอาณาจักรไทย) ของ Vu Duong Ninh (2537), Lich su Thai Lan (ประวัติศาสตร์ไทย) ของ Pham Nguyen Long และ Nguyen Tuong Lai (2541) เป็นต้น โดยผลงานเหล่านี้ได้สังเคราะห์และนำเสนอข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงต้นทศวรรษ 2533 - 2543 ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจว่า แผ่นดินของประเทศไทยปัจจุบันเคยมีแหล่งอารยธรรมอันรุ่งเรืองของมนุษย์โบราณตั้งแต่ยุคหินใหม่และยุคโลหะ เช่น โนนนกทา บ้านเชียง เป็นดินแดนแห่งพุทธศาสนามาตั้งแต่ 2,000 กว่าปีที่แล้ว เป็นดินแดนแห่งอาณาจักรต่างๆ ที่เคยรุ่งเรืองในอดีต อาทิ อาณาจักรทวารวดี อาณาจักรศรีวิชัย แม้ว่าชาวไทยเริ่มสร้างอาณาจักรของตนเมื่อ พ.ศ. 1792 หากสุโขทัยได้กลายเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่แห่งหนึ่งในผืนแผ่นดินของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่ออำนาจของสุโขทัยเริ่มเสื่อมลงก็เป็นช่วงเวลา ที่อาณาจักรอยุธยาเริ่มก่อตัวขึ้น และกลายเป็นอาณาจักรที่เจริญรุ่งเรือง มีเศรษฐกิจ มั่งคั่ง และกรุงศรีอยุธยาเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า เมืองท่าการค้านานาชาติ ประวัติศาสตร์ไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงในต้นพุทธศตวรรษที่ 24 เมื่อกรุงศรีอยุธยาถูกพม่าทำลาย หลังจากนั้นไม่นานก็มีการสถาปนาอาณาจักรใหม่ขึ้นมาอีกแห่งคือ อาณาจักรธนบุรี ซึ่งมีระยะเวลาเพียงแค่ 15 ปี อาจถือว่าเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านใน

ประวัติศาสตร์ไทย กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนจากอาณาจักรอยุธยาเป็นอาณาจักรรัตนโกสินทร์หรือสยามและกลายเป็นประเทศไทยหลังจากการปฏิวัติเมื่อ พ.ศ. 2475 การปฏิรูปทางเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคมไทยในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 เป็นฐานแห่งความมั่นคงทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาเอกราชต่อประเทศตะวันตกในยุคล่าอาณานิคมได้ ส่วนการปฏิวัติเมื่อ พ.ศ. 2475 ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อความทันสมัยของไทยปัจจุบันนี้

อย่างไรก็ตาม ผลงานวิจัยทั้งหลายดังกล่าวไม่ได้วิเคราะห์รายละเอียดแต่ละสมัยหรือแต่ละเหตุการณ์ที่สำคัญๆ ในประวัติศาสตร์ไทย ดังนั้นมีนักวิชาการเวียดนามบางท่านในช่วงต่อมาได้สนใจศึกษาเฉพาะประเด็นด้านประวัติศาสตร์ของราชอาณาจักรไทยในแต่ละสมัย เช่น Nguyen Mau Hung (2551) ศึกษาเรื่องสงครามระหว่างอยุธยากับล้านนาตั้งแต่คริสตวรรษที่ 14 – 16 โดยการนำเสนอสาเหตุและผลของการทำสงครามระหว่างอาณาจักรทั้งสอง สงครามระหว่างอยุธยากับล้านนาในช่วงคริสตวรรษที่ 14 – 16 ส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุทางการเมืองภายในของแต่ละอาณาจักร รวมทั้งความต้องการขยายราชอาณาจักรของกษัตริย์ทั้งสองฝ่ายจนสามารถสรุปได้ว่า การทำสงครามระหว่างคริสตวรรษที่ 14 – 16 ของอยุธยากับล้านนาไม่มีฝ่ายไหนสามารถชนะอีกฝ่ายอย่างสิ้นเชิง ต่างฝ่ายต่างต้องการเอาชนะกัน อย่างไรก็ตาม การทำสงครามหลายครั้งกับอยุธยาทำให้ล้านนาอ่อนกำลังลง รวมทั้งการเกิดเหตุการณ์ทางการเมืองภายในของล้านนา เปิดโอกาสให้อาณาจักรใกล้เคียงได้แก่ พุกามและล้านช้างยกทัพไปตีเพื่อแย่งชิงอาณาเขตของล้านนาไปในเวลาต่อมา

นอกจากนี้ยังมีนักประวัติศาสตร์ชาวเวียดนามอีกหลายท่านสนใจศึกษาประเด็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่างๆ เช่น พม่า เขมร ญี่ปุ่น (สมัยอาณาจักรวริทวิ) ฮอลันดา และจีน ทั้งในสมัยอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นและปัจจุบัน เช่น Tran Thi Nhan (2554) ได้นำเสนอและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของราชอาณาจักรอยุธยาตั้งแต่คริสตวรรษที่ 14-18 โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับประเทศเพื่อนบ้าน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับจีน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับประเทศตะวันตก ผู้เขียนสรุปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สุโขทัย เขมร ล้านนา ลาว พม่า มะละกา และเวียดนาม มองโดยภาพรวมอยุธยาใช้อำนาจเพื่อขยายอาณาเขตของตน ดังนั้นการต่อสู้ระหว่างอยุธยากับประเทศเพื่อนบ้านจึงเกิดขึ้น

บ่อยครั้ง โดยเฉพาะกับล้านนา เขมร และมะละกา ด้านความสัมพันธ์กับจีน อยุธยา ได้มีความสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อราชวงศ์หมิงโดยส่งคณะราชทูตบรรณาการไปจีนมากถึง 48 ครั้ง ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างอยุธยากับประเทศตะวันตก เช่น โปรตุเกส สเปน ฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส เป็นความสัมพันธ์ไมตรีที่ดี มีฐานะเท่าเทียมกัน ระหว่างสองฝ่ายและพยายามหลีกเลี่ยงความขัดแย้งเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของอยุธยา ช่วงปลายคริสตวรรษที่ 17 อยุธยาได้เริ่มไม่เชื่อถือชาวตะวันตกจึงใช้นโยบายปิดประเทศ ชับไล่กองกำลังของประเทศตะวันตกออกจากพระนคร ซึ่งถือเป็นแนวทางที่ดีเพื่อรักษาเอกราชของกรุงศรีอยุธยา

ประเด็นด้านความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามทั้งในอดีตและปัจจุบันได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนักวิชาการชาวเวียดนาม โดยมีผลงานวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามจำนวนทั้งหมด 22 เรื่อง ทั้งวิทยานิพนธ์ หนังสือ และบทความที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นภาษาเวียดนาม เช่น Ha Le Huyen (2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามก่อนปี พ.ศ. 2534 โดยกล่าวว่า ไทยกับเวียดนามมีความสัมพันธ์ด้านการค้าตั้งแต่สมัยสุโขทัย ความสัมพันธ์ดังกล่าวได้มีการพัฒนามาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยของ กษัตริย์ชา ล็อง (2345 - 2363) ของเวียดนาม โดยแต่ละปีมีจำนวนเรือสินค้าจากกรุง รัตนโกสินทร์มาทำการค้าขายที่เวียดนามมากถึง 40 - 50 ลำ นับแต่นั้นเป็นต้นมา ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามมีหลายช่วงถูกระงับไว้ชั่วคราวเนื่องด้วยปัญหาทางการเมืองต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาของกัมพูชาในช่วงท้ายพุทธศตวรรษที่ 24

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามระหว่างปี พ.ศ. 2488³ - 2518 ไม่ค่อยราบรื่นเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลไทยกับเวียดนามมีความขัดแย้งกันหลายประการ กล่าวคือ เวียดนามต้องทำสงครามกับประเทศมหาอำนาจสองประเทศได้แก่ ฝรั่งเศสกับอเมริกา ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับอเมริกาและประกาศใช้นโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ทำให้กลุ่มคนเวียดนามเกี่ยวหรือคนเวียดนามอพยพมาอาศัยอยู่ที่ประเทศไทยได้รับความเดือดร้อนมาก หลังจากสงครามเวียดนามกับอเมริกายุติลงเมื่อปี พ.ศ. 2518 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามได้รับการ

³ ปี พ.ศ. 2488 เป็นปีที่เวียดนามได้ประกาศอิสรภาพและได้รับการสถาปนาเป็นประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2519 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจนถึงปัจจุบัน

ฟื้นฟูมาช่วงหนึ่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 – 2521 หลังจากนั้นเหตุการณ์ทางการเมืองของกัมพูชาเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2522 ทำให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวถูกระงับลงจนถึงปี พ.ศ. 2528 ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 – 2534 ได้รับการฟื้นฟูและดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 จนถึงปัจจุบันมีพัฒนาการเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ปัจจุบันนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองได้ยกระดับเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ที่เข้มแข็ง ทั้งสองประเทศได้มีความสัมพันธ์กันทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีในทุกด้านทั้งการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ เช่น การค้า การลงทุน สังคมและวัฒนธรรม เช่น การศึกษา การท่องเที่ยว การกีฬา การแลกเปลี่ยนด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนความสัมพันธ์ในระดับประชาชนสู่ประชาชน

การศึกษาเกี่ยวกับการเมืองไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาก็ได้รับความสนใจจากนักวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์และการเมืองชาวเวียดนามจำนวนหนึ่ง ทว่ายังมีผลงานไม่มากนัก โดยการวิจัยเกี่ยวกับการเมืองไทยมักจะเน้นในเหตุการณ์สำคัญต่างๆ เช่น บทบาทของนักธุรกิจในระบบการเมืองไทย การทำรัฐประหารของกลุ่มนายทหารชั้นนำ เป็นต้น อาทิ ผลงานวิจัยเรื่อง การศึกษาเกี่ยวกับการรัฐประหารในวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2549 ของ Van Ngoc Thanh และ Dam Thi Dao (2551) โดยกล่าวถึงสาเหตุของการทำรัฐประหารในประวัติศาสตร์ของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 ว่า การทำรัฐประหารในประเทศไทยเพื่อเป็นการระงับปัญหาทางการเมืองเพื่อความสงบสุข ส่วนการทำรัฐประหารในวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2549 นั้นเนื่องด้วยปัญหาทางสังคมและการเมืองหลายประการ กล่าวคือ การบริหารจัดการแบบทักษิณทำให้เกิดผลประโยชน์อันเป็นความขัดแย้งกับกลุ่มชนชั้นกลางและชนชั้นสูงซึ่งประกอบด้วยนายทหารชั้นสูงหลายคน นอกจากนั้นปัญหาทุจริต ปัญหายาเสพติด การค้าอาวุธ ปัญหาโสเภณี ซึ่งไม่เคยได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังจากรัฐบาลชุดก่อนๆ ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับรัฐบาล ผู้เขียนได้สรุปว่า การทำรัฐประหารครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทย หากยังไม่ใช้การแก้ปัญหาอย่างถูกต้อง เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมที่ยากจะเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง การที่ทหารเข้ามาบริหารประเทศนั้นทำให้ประชาธิปไตยยากที่จะเกิดขึ้นอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้ยังไม่ได้วิเคราะห์อย่างเจาะลึก

เกี่ยวกับผลกระทบจากการทำรัฐประหารครั้งนี้ต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองไทย

งานวิจัยของ Phung Quang Huy (2560) ศึกษาความผันผวนทางการเมืองของราชอาณาจักรไทยในระหว่างปี พ.ศ. 2549 – 2554 โดยกล่าวว่า การเมืองไทยในระหว่าง พ.ศ. 2549 – 2554 มีความผันผวนมากเนื่องจากสาเหตุทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองภายในประเทศ ประกอบกับสถานการณ์จากโลกภายนอก อย่างไรก็ตาม สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดความไม่สงบด้านการเมืองของไทยคือความเป็นประชาธิปไตยอย่างไม่แท้จริง การเข้าแทรกแซงของทหารประกอ กับอิทธิพลจากกลุ่มนักธุรกิจทำให้ประชาธิปไตยเกิดขึ้นแบบไม่สมบูรณ์ ผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคลต่างๆ มีความขัดแย้งกันทำให้การแก้ปัญหาทางการเมืองกลายเป็นเรื่องยากที่จะประสบความสำเร็จได้

การศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยเป็นกลุ่มประเด็นหนึ่งที่ได้ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจาก นักวิชาการชาวเวียดนาม โดยในช่วงแรก นักวิชาการชาวเวียดนามเน้นในเรื่องประวัติศาสตร์ เช่น สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครองของไทยในประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา นักวิชาการชาวเวียดนามเริ่มหันมาสนใจประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับประเทศไทยในยุคปัจจุบัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับจีน อเมริกา สหภาพยุโรป และประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียน ซึ่งแน่นอนว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับเวียดนามได้กลายเป็นหัวข้อการวิจัยของนักวิจัยด้านประวัติศาสตร์ และการเมืองเวียดนามหลายท่าน อย่างไรก็ตาม ผลงานวิจัยด้านการเมืองไทยในปัจจุบันยังมีจำนวนน้อย ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การวิจัยด้านการเมืองไทยเป็นแนวโน้มของการศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยของนักวิชาการชาวเวียดนามปัจจุบัน

2. ภาษา วรรณกรรม ศาสนา และวัฒนธรรมไทย

ผลงานวิจัยด้านภาษาและวรรณกรรมไทยของนักวิจัยด้านภาษาศาสตร์และวรรณกรรมชาวเวียดนามนั้นมีจำนวนมากพอสมควร โดยมีจำนวนทั้งหมด 41 เรื่อง ซึ่งส่วนมากเป็นผลงานวิจัยของ Nguyen Tuong Lai, Trinh Dieu Thin และ Duong Xuan Cuong อาทิ Nguyen Tuong Lai (2527) ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างของคำ ลักษณะด้านความหมายและการใช้คำในภาษาไทยปัจจุบัน ซึ่งเป็นงานวิจัยเรื่องเดียวของคนเวียดนามที่ศึกษาอย่างเจาะลึกเกี่ยวกับโครงสร้างของคำในภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างของคำในภาษาไทยปัจจุบันคือหน่วยคำ คำใน

ภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำเหมือนในภาษาเวียดนาม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาษาไทยมีการยืมคำศัพท์จากภาษาบาลีและสันสกฤตจึงมีหน่วยคำเติมหน้า หน่วยคำเติมหลัง นอกจากนั้นหน่วยคำกัณฑ์พยางค์ในภาษาไทยก็ไม่เหมือนกัน เนื่องจากบางหน่วยคำมีสอง สาม หรือสี่พยางค์ เช่น ดารา ราชฎร สาธารณะ เป็นต้น นอกจากนั้นผลงานวิจัยยังทำให้เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างคำเดี่ยว คำประสม และกลุ่มคำ รวมทั้งการวิเคราะห์โครงสร้างของคำเดี่ยวและคำประสม อย่างไรก็ตาม นอกจากผลงานวิจัยดังกล่าว ยังไม่มีผลงานวิจัยด้านลักษณะการใช้ภาษาไทยซึ่ง จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในเวียดนามปัจจุบัน

งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมไทยของนักวิจัยชาวเวียดนามส่วนใหญ่ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะด้านวรรณกรรมพื้นบ้านและวรรณกรรมสมัยต่างๆ ของไทย เช่น Dao Thi Diem Trang (2558) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการแต่ง วรรณคดีไทยประเภทกลอนในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ โดยกล่าวว่า ผู้แต่ง วรรณคดีไทยประเภทกลอนส่วนใหญ่เป็นกษัตริย์หรือขุนนางชั้นสูง อาทิ ในสมัย อยุธยา มีสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ส่วนในสมัย รัตนโกสินทร์มีพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระบาทสมเด็จพระ พุทธเลิศหล้านภาลัย สุนทรภู่ เป็นต้น ล้วนแต่เป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้วรรณกรรมไทย ได้พัฒนาอย่างรุ่งเรือง ด้านเนื้อหาของวรรณคดีไทยประเภทกลอนมีลักษณะเด่น 3 ประการ ได้แก่ หนึ่ง เป็นการต่อยอดจากวรรณคดีอินเดีย หมายถึงการแต่งวรรณกรรม โดยใช้เนื้อเรื่องจากวรรณคดีอินเดียหรือวรรณคดีด้านพุทธศาสนาของอินเดีย เช่น รามายณะ ไตรภูมิ มหาชาติ เป็นต้น ที่สอง วรรณคดีไทยมีเนื้อเรื่องจากวรรณกรรม พื้นบ้าน เช่น ขุนช้างขุนแผน พระอภัยมณี เป็นต้น และที่สาม คือการอ้างอิงเหตุการณ์ ในประวัติศาสตร์

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องศาสนาในประเทศไทยของนักวิจัยชาว เวียดนามแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ศึกษาเกี่ยวกับศาสนาพุทธ และอีกกลุ่ม หนึ่งศึกษาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม การศึกษาเกี่ยวกับศาสนาพุทธในประเทศไทยของ นักวิจัยด้านวัฒนธรรมชาวเวียดนามเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับความเป็นมาของพุทธศาสนา ในประเทศไทย ลักษณะของพุทธศาสนาในประวัติศาสตร์ไทย และบทบาทของ ศาสนาพุทธในสังคมไทย อาทิ Ngo Van Doanh (2545) ศึกษาเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์กับพุทธศาสนาของไทย โดยกล่าวว่า ศาสนาพุทธเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ ประเทศไทยสามารถรอดพ้นจากการคุกคามของเหล่าประเทศอาณานิคมตะวันตก

เนื่องจากกษัตริย์ไทยเกือบทุกพระองค์ต่างเห็นความสำคัญของศาสนาพุทธในการเชื่อมต่อบุคคล ทำให้ประเทศชาติกลายเป็นปึกแผ่นอันเหนียวแน่น ในสมัยรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 ศาสนาพุทธกลายเป็นที่พึ่งพิงของระบอบทางการเมือง ทำให้กรุงรัตนโกสินทร์สามารถรวบรวมอำนาจการปกครองทั่วทั้งประเทศมาอยู่ในจุดศูนย์กลางได้ หลังจากการปฏิรูป พ.ศ. 2475 ถึงแม้การปกครองของไทยได้เปลี่ยนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิ-ราชย์ได้เป็นระบอบประชาธิปไตย หากศาสนาพุทธยังคงมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย เป็นหนึ่งในสามสถาบันทางสังคมอันมั่นคง ได้แก่ ชาติ ศาสนา และมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ไทยได้ใช้ศาสนาพุทธเป็นหลักในการปรองดองสังคมมาโดยตลอด

Le Thanh Huong (2552) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของศาสนาพุทธในสังคมไทยปัจจุบัน โดยกล่าวว่า นอกจากบทบาททางการเมืองแล้ว ศาสนาพุทธยังมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย กล่าวคือ วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนชาวไทย คณะสงฆ์ในประเทศไทยมีกิจกรรมด้านสังคมสงเคราะห์หลายอย่าง เช่น การแก้ปัญหาสังคม ได้แก่ การรักษาสัตว์ล้ม การแก้ปัญหาความยากจน การอบรมด้านศีลธรรมให้แก่ข้าราชการและเยาวชน การจัดการกับโรคเอดส์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนยังไม่ได้ประเมินผลของการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวของคณะสงฆ์ในประเทศไทย เพื่อให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นบทบาทสำคัญของศาสนาพุทธในการแก้ปัญหาทางสังคมไทย

ส่วนผลงานศึกษาเกี่ยวกับศาสนาอิสลามในประเทศไทยยังมีน้อย โดยปรากฏทั้งหมด 6 เรื่อง และล้วนเป็นผลงานที่ได้รับการเผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา ซึ่งต่างกับการศึกษาเกี่ยวกับศาสนาพุทธในประเทศไทย ที่มีผลงานได้รับการตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2532 และมีจำนวนทั้งหมด 11 เรื่อง ซึ่งมากกว่าผลงานวิจัยเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม Pham Thi Vinh (2550) ศึกษาเกี่ยวกับคนมลายูกับความแตกแยกในประเทศไทย ผู้เขียนได้อธิบายความเป็นมาของกลุ่มคนไทยเชื้อสายมลายูที่อาศัยอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทยและกล่าวว่า คนไทยเชื้อสายมลายูยังคงสำนึกตนเองเสมอว่า พวกเขาเป็นคนมลายูมุสลิม มีภาษา ประเพณี วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของตนเอง แต่ถูกทางการบังคับให้เปลี่ยนตนเองเป็นคนชาติอื่นทำให้เกิดการต่อต้าน ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นว่า นโยบายด้านการศึกษาของทางรัฐบาลไทยทำให้เกิดความขัดแย้งกับการศึกษาตามประเพณีของคนมุสลิม โดยทางการอยากใช้การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการหลอมรวมวัฒนธรรมเพื่อให้กลายเป็นหนึ่งเดียว ทำ

ให้ประเทศเกิดความสันติสุข นโยบายดังกล่าวทำให้เกิดโรงเรียนสอนศาสนาของคนมุสลิมเกิดขึ้นเองอย่างไม่เป็นทางการมีจำนวนมากถึง 200 กว่าแห่ง ความคิดเกี่ยวกับการแยกออกจากไทยของกลุ่มคนไทยเชื้อสายมลายูเกิดขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2490 ซึ่งหะยีสุหลงเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดแนวคิดนี้ นอกจากนี้ผู้เขียนยังวิเคราะห์สาเหตุของความไม่สงบที่ชายแดนภาคใต้ของไทย ได้แก่ 1) ผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจโดยการครอบครองพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนไทยชาวพุทธ คนไทยมุสลิมมีอัตราการว่างงานสูงทำให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา เช่น การติดยาเสพติด เป็นต้น 2) ความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติและวัฒนธรรม โดยคนไทยมุสลิมส่วนใหญ่ไม่ยอมให้ลูกหลานของเขาเข้าโรงเรียนของรัฐบาลเพราะกลัวจะทำให้ลูกหลานของเขากลายเป็นคนไทยไปทำให้เกิดความขัดแย้งกับนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล 3) ด้านประวัติศาสตร์ คนไทยมุสลิมยังคงตระหนักถึงเชื้อชาติและศาสนาของตนเสมอ ความคิดดังกล่าวทำให้เกิดความต่อต้านระหว่างคนไทยมุสลิมกับคนต่างเชื้อชาติและศาสนา 4) นโยบายของรัฐบาลไทยต่อเขตพื้นที่ภาคใต้ ได้แก่ นโยบายพัฒนาทางเศรษฐกิจในพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาทุจริต อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ชาวมุสลิมไม่มีความไว้วางใจ การอพยพคนไทยชาวพุทธมาอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ก็ทำให้ชาวมุสลิมเกรงว่าตนจะเสียผลประโยชน์ นอกจากนั้นวัฒนธรรมและศาสนาพุทธถูกเผยแพร่เข้ามาอาจจะทำให้ศาสนาอิสลามได้รับการคุกคามอย่างหนักก็เป็นได้ รวมทั้งสาเหตุจากประเด็นทางการเมือง กล่าวคือมีคนไทยมุสลิมจำนวนน้อยมากที่สามารถเป็นผู้นำทางการเมืองได้ ในขณะที่รัฐบาลมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ มุ่งที่ผลประโยชน์สูงสุด ทำให้ขาดความสมดุลด้านสังคมและวัฒนธรรมในพื้นที่ของคนไทยมุสลิม และ 5) ด้านสถานการณ์ภายนอก กล่าวคือ ความต่อต้านของคนไทยมุสลิมได้รับการสนับสนุนจากคนมุสลิมของประเทศอื่นในภูมิภาคและกลุ่มประเทศอาหรับ สุดท้ายผู้เขียนกล่าวว่า แนวทางแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ชายแดนภาคใต้ของไทยสามารถทำได้โดยการเจรจาเนื่องจากคนไทยมุสลิมส่วนใหญ่ไม่ยอมแยกออกจากไทย หากการต่อต้านที่เกิดขึ้นนั้นส่วนใหญ่เป็นการต่อต้านนโยบายของรัฐบาลที่ยังไม่เหมาะสม ดังนั้นรัฐบาลไทยควรมีการศึกษาปัญหาที่ดี ออกนโยบายต่างๆ ที่เหมาะสมกับลักษณะด้านสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยมุสลิม เพื่อให้เกิดความสงบสุขอย่างมั่นคง

สำหรับการวิจัยด้านวัฒนธรรมของไทยนั้นก็มีจำนวนมาก โดยมีประเด็นวิจัยอย่างหลากหลายที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ได้แก่ ประเพณี ศิลปการแสดง ประติมากรรม เป็นต้น โดยผลงานส่วนใหญ่เป็นการพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะต่างๆ

ของวัฒนธรรมไทย เช่น งานวิจัยของ Pham Thi Vinh (2521) กล่าวถึงประเพณีที่เกี่ยวกับอาชีพเกษตรกรรมของชาวไทย งานวิจัยของ Le Phuong Thao (2553) ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องความเชื่อและประเพณีท้องถิ่นของชาวไทยอีสาน งานวิจัยของ Ngo Van Doanh (2535) นำเสนอเรื่อง “พระพุทธรูปของไทย” และหนังสือ “วัฒนธรรมไทย” ของ Nguyen Tuong Lai (2559) ได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ผู้อ่านสามารถเข้าใจลักษณะต่างๆ เกี่ยวกับนิสัยของคนไทย ประเพณีและเทศกาลต่างๆ ของไทย ภาษาและวรรณกรรมไทย สถาปัตยกรรมและประติมากรรมไทย ตลอดจนศิลปการแสดงของคนไทย อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังไม่พบผลงานวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยปัจจุบัน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมไทยในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะวัฒนธรรมของกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังรับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติอย่างรุนแรง เช่น การแต่งกาย อาหารการกิน เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผลงานศึกษาเกี่ยวกับภาษา วรรณกรรม ศาสนา และวัฒนธรรมของประเทศไทยของนักวิจัยด้านภาษาศาสตร์ วรรณกรรม ศาสนา และวัฒนธรรมหลายท่าน อาทิ Nguyen Tuong Lai, Trinh Dieu Thin, Duong Xuan Cuong และ Ngo Van Doanh เป็นต้น ได้รับการเผยแพร่เป็นภาษาเวียดนามตั้งแต่ พ.ศ. 2519 เป็นต้นมา ถึงแม้จำนวนผลงานวิจัยในกลุ่มประเด็นนี้มีไม่น้อยไปกว่ากลุ่มประเด็นอื่นๆ โดยมีจำนวนทั้งหมด 84 เรื่อง หากปรากฏว่าเป็นผลงานวิจัยก่อนปี พ.ศ. 2543 เกือบทั้งหมด สาเหตุของปัญหาการขาดผลงานด้านภาษา วรรณกรรม และศิลปวัฒนธรรมในหมู่นักวิจัยชาวเวียดนามเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ กล่าวคือ อนึ่ง นักวิจัยทางด้านภาษา วรรณกรรม และศิลปวัฒนธรรมไทยจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ดังนั้นนักวิจัยที่มีชื่อเสียงทางด้านนี้ เช่น Nguyen Tuong Lai, Trinh Dieu Thin และ Duong Xuan Cuong ล้วนแต่เป็นคนเวียดนามที่กลับมาจากประเทศไทย ซึ่งสามารถอ่านและเข้าใจภาษาไทยเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม นักวิจัยกลุ่มนี้ปัจจุบันได้เกษียณอายุราชการกันหมดแล้ว สาเหตุอีกประการหนึ่งคือ แม้ว่าการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาเวียดนามได้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ทว่าจำนวนผู้วิจัยรุ่นใหม่ที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดีนั้นก็มีไม่มากนัก ดังนั้นผลงานวิจัยทางด้านภาษา วรรณกรรม และศิลปวัฒนธรรมของไทยจึงมีจำนวนน้อยลงไปเรื่อยๆ จนอาจกล่าวได้ว่า ผลงานการศึกษาด้านภาษา วรรณกรรม ศาสนา และวัฒนธรรมของไทยในสมัยปัจจุบันกำลังขาดแคลนเป็นอย่างมาก จึง

สมควรที่จะมีการสนับสนุนและกระตุ้นให้นักวิจัยรุ่นใหม่สนใจศึกษาประเด็นต่างๆ ทางด้านนี้ของประเทศไทย เพื่อทำให้คนไทยมีความเข้าใจลักษณะทางด้านภาษาวรรณกรรม ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมของไทยในปัจจุบันได้มากขึ้น

3. เศรษฐกิจและสังคมไทย

หลังจากระยะเวลา 35 ปี (พ.ศ. 2504 - 2539) ของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จอย่างน่าประทับใจในด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยได้ประมาณร้อยละ 7.0 ทำให้ไทยกลายเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะสำหรับเวียดนาม ซึ่งในขณะนั้นเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมหลังจากการเปิดประเทศในปี พ.ศ. 2529 ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยจึงเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากกลุ่มนักเศรษฐศาสตร์และนักวิจัยด้านสังคมชาวเวียดนามเป็นอย่างมาก ผลงานวิจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยมีจำนวนมากถึง 52 เรื่อง ทั้งยังมีความหลากหลายด้านประเด็นการวิจัย โดยแบ่งเป็นสองกลุ่มดังนี้

1) ผลงานวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมไทยก่อนปี พ.ศ. 2543 ของนักวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมชาวเวียดนามส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของไทย โดยมีการนำเสนอรายละเอียดยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจไทยในช่วงเวลาต่างๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 - 2539 เช่น ผลงานวิจัยของ Nguyen Thu My (2544) ศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - 2539 โดยกล่าวว่า ก่อนปี พ.ศ. 2504 ถึงแม้ประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยเฉพาะในด้านการเกษตร หากในระบอบดังกล่าวไทยยังไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างชัดเจน ตั้งแต่ปี 2504 ประเทศไทยได้มียุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจตามตัวอย่างจากญี่ปุ่นและได้รับการช่วยเหลือจากอเมริกาผ่านองค์กรต่างๆ เช่น ธนาคารโลก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศควบคู่กับการพัฒนาด้านการเกษตรและการสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ทำให้เศรษฐกิจขยายในอัตราร้อยละ 7.6 ต่อปีในช่วง พ.ศ. 2504 - 2509 อัตรารายได้ต่อหัวในอัตราเพียงร้อยละ 2.0 ในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2505 - 2516) ต่อมาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2516 - 2525 ประเทศไทยมียุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจแบบเพื่อการส่งออก อย่างไรก็ตาม

ตามผลของการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะเวลาที่ไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ เนื่องด้วยเหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศและสถานการณ์โลกในขณะนั้นกำลังประสบวิกฤติเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ดังนั้นในช่วงเวลาต่อมา (พ.ศ. 2525 - 2539) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อความเหมาะสมกับสภาพของประเทศ เช่น มุ่งเน้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรภายในประเทศ พัฒนางานหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น สิ่งทอ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรและอาหารทะเล เป็นต้น พร้อมทั้งพัฒนาด้านการบริการและการท่องเที่ยว นอกจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจแล้ว รัฐบาลไทยก็มีแผนการพัฒนาในด้านสังคม เช่น พัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ การรักษาสีงแวดล้อม การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ในขณะเดียวกันนโยบายด้านการต่างประเทศก็มีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ไทยได้ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการต่างประเทศกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค ทำให้เศรษฐกิจไทยสามารถไม่เพียงแค่ผ่านช่วงวิกฤติ หากแต่ยังมีการพัฒนาอย่างน่าประทับใจโดยอัตราการขยายทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 10.5 ต่อปี ตลอดระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2530 - 2534) อย่างไรก็ตามด้านสังคมไทยกลับประสบกับปัญหาหลายประการ เช่น ความยากจน การว่างงาน ช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน ปัญหายาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น มีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในช่วงต่อมาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนา เช่น ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ พัฒนาศูนย์ทรัพยากรมนุษย์โดยการเน้นการพัฒนาทางการศึกษา ส่งผลให้ระบบการศึกษาของไทยได้มีคุณภาพมากขึ้น

2) วิกฤตการณ์การเงินเกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียเมื่อปี พ.ศ. 2540 ทำให้ประเทศไทยประสบกับปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนัก รัฐบาลไทยในขณะนั้นต้องปรับเปลี่ยนนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมหลายประการเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศหลังจากวิกฤติ ประเด็นดังกล่าวก็เป็นหัวข้อการวิจัยของนักวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมชาวเวียดนามหลายท่าน เช่น Nguyen Ngoc Lan (2550) ศึกษาประเด็นการปรับนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยหลังวิกฤติ โดยการวิเคราะห์นโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 - 10 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์นโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยทั้งหมด 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การปรับนโยบายด้านการเงิน เพื่อทำให้เกิดความคล่องตัวทางการเงินและการคลังของประเทศ 2) การปรับนโยบาย

ด้านการค้าเพื่อเปิดตลาดให้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศได้มีการจำหน่ายมากขึ้นและเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าที่มีคุณภาพสูง พร้อมด้วยการแก้ไขด้านกฎหมายเพื่อการดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศ 3) การปรับนโยบายด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น การลดภาษีสำหรับสินค้านำเข้าและส่งออก การเซ็นสัญญา FTA (เขตการค้าเสรี) กับประเทศต่างๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและในระดับโลก 4) การปรับนโยบายด้านอุตสาหกรรม เช่น การปรับโครงสร้างระบบอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มสินค้าไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก การประเมินผลและให้คำปรึกษาด้านอุตสาหกรรม การแก้กฎหมายศุลกากร การสนับสนุนธุรกิจขนาดย่อมและการปฏิรูปการศึกษา 5) การปรับนโยบายด้านการเกษตรและการพัฒนาชนบท สุดท่ายผู้วิจัยกล่าวว่า การปรับนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมของไทยได้ประสบผลสำเร็จในด้านต่างๆ เช่น ผลผลิตด้านอุตสาหกรรมได้เพิ่มขึ้น ปัญหาความยากจนได้รับการแก้ไข อย่างไรก็ตามรัฐบาลไทยยังคงต้องปรับปรุงทางด้านกฎหมายและแก้ไขปัญหาสังคมต่างๆ เช่น ปัญหาทุจริต การลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน เป็นต้น เพื่อให้ประเทศสามารถพัฒนาอย่างยั่งยืนได้

ส่วน Nguyen Thi Hoan (2554) ศึกษาเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจของไทยจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรมเป็นแบบอุตสาหกรรมการผลิตและบริการเพื่อให้ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยที่สูงกว่าระดับปานกลาง นอกจากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของไทย เช่น การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจโดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขยายการลงทุนไปยังต่างประเทศ การกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พลังงานและพลังงานทดแทน เป็นต้น ทั้งนี้ เศรษฐกิจไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง สินค้าส่งออกของไทยสามารถแข่งขันกับสินค้าต่างประเทศในตลาดโลก เป็นต้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบกับโครงสร้างเศรษฐกิจของเวียดนามเพื่อชี้ให้เห็นว่า เวียดนามควรมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างด้านเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกับไทย

นอกจากผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น นักวิชาการชาวเวียดนามยังคงสนใจศึกษาประเด็นอื่นๆ เกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมของไทย เช่น นโยบายด้านการเกษตร บทบาทของนักธุรกิจชาวไทยเชื้อสายจีนในโครงสร้างเศรษฐกิจของไทย บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในการพัฒนาประเทศในสมัยปัจจุบัน รวมทั้งการศึกษาด้านการท่องเที่ยว และแรงงาน เช่น Nguyen Thanh Thuy (2547) ศึกษา

เกี่ยวกับการอพยพเข้ามาของแรงงานต่างด้าวในไทย ผู้เขียนได้นำเสนอสถานภาพของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยได้แก่ แรงงานจากลาว พม่า อินเดีย หากแต่ยังไม่กล่าวถึงจำนวนแรงงานต่างด้าวจากกัมพูชา เวียดนาม และประเทศอื่นที่เข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมายในประเทศไทย นอกจากนี้ผู้เขียนวิเคราะห์สาเหตุของการอพยพเข้ามาของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยได้แก่ การลดอัตราการเกิดของประชากรไทย การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ และนโยบายของรัฐบาลอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวสามารถเข้ามาทำงานในเขตชายแดนไทย ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวในไทย เช่น การจัดการด้านประชากร และความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับแรงงาน ร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการแรงงานต่างด้าว อนุญาตให้นำเข้าแรงงานโดยการแก้ไขกฎหมาย

ผลการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มประเด็นด้านเศรษฐกิจและสังคมไทยของนักวิชาการชาวเวียดนามส่วนใหญ่เป็นผลงานวิจัยด้านเศรษฐกิจมากกว่าด้านสังคม โดยมีผลงานวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมไทยทั้งหมด 51 เรื่อง ทว่าในจำนวนนั้นมีเพียง 6 เรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับสังคม และไม่ใช่ทั้งหมด 6 เรื่องจะศึกษาเกี่ยวกับสังคม หากเป็นเรื่องที่มีหัวข้อระบุว่าจะศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป้าหมายและขอบเขตของการวิจัยส่วนใหญ่เน้นไปในเรื่องของเศรษฐกิจมากกว่า ดังนั้นในกลุ่มประเด็นดังกล่าวยังขาดผลงานวิจัยเกี่ยวกับสังคมไทยปัจจุบัน เช่น ปัญหาสังคมสมัยใหม่ การจัดการทรัพยากรมนุษย์และสิ่งแวดล้อม และการศึกษา เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านชาวเวียดนามมีความรู้เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ของสังคมไทยปัจจุบัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทยของนักวิชาการชาวเวียดนาม ผู้อ่านสามารถเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีอารยธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์อันรุ่งเรือง มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์บนพื้นฐานของพุทธศาสนา ประเทศที่มีภาษาพูดและภาษาเขียนของตนเอง มีผลงานด้านวรรณกรรมที่มีคุณค่าไม่แพ้ชาติใด ประเทศที่มีประวัติศาสตร์ยังไม่ถึง 1,000 ปี หากอาณาจักรสุโขทัยและอยุธยาได้กลายเป็นสองอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ในเอเชียอาคเนย์ ประเทศที่ไม่เคยตกเป็นอาณานิคมของตะวันตก เป็นประเทศที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจก่อนกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและได้ประสบความสำเร็จทำให้กลายเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ประเด็นเกี่ยวกับประเทศไทยที่นักวิชาการชาวเวียดนามสนใจศึกษามากที่สุดคือประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ ภาษาและวัฒนธรรม และวัฒนธรรม โดยกลุ่มประเด็นเกี่ยวกับการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยปัจจุบันยังคงได้รับความสนใจศึกษาเป็นอย่างมากจากกลุ่มนักวิชาการชาวเวียดนาม ส่วนผลงานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ โดยเฉพาะด้านสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ของไทยยังมีจำนวนน้อยมาก ดังนั้นควรมีการศึกษาประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทยปัจจุบันควบคู่กับประเด็นด้านเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น เยาวชนกับประเพณีและวัฒนธรรมแบบไทยๆ อิทธิพลจากกระแสวัฒนธรรมต่างประเทศทั้งของตะวันตกและตะวันออก อาทิ เกาหลี จีน ญี่ปุ่น ต่อวิถีชีวิตของคนไทยยุคใหม่ การแก้ปัญหาคาความขัดแย้งทางการเมืองเพื่อเป็นฐานสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การแก้ปัญหาคาความขัดแย้งระหว่างชนชาติและศาสนา การจัดการประชากรและแรงงาน การขยายของเขตเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ เป็นต้น เพื่อให้ผู้อ่านชาวเวียดนามสามารถเข้าใจอย่างดีเกี่ยวกับประเทศไทยในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม นักวิชาการชาวเวียดนามส่วนใหญ่ศึกษาประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับประเทศไทยผ่านมุมมองของคนภายนอก กล่าวคือเป็นการเก็บข้อมูลจากผลงานวิจัยของชาวต่างชาติหรือของนักวิชาการชาวไทยบางท่านที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ยังขาดการลงพื้นที่และการเก็บข้อมูลจากผลงานวิจัยที่เขียนเป็นภาษาไทยของนักวิชาการชาวไทยส่วนใหญ่ ดังนั้นผลงานวิจัยบางเรื่องจึงยังไม่ใช้การวิจัยแบบเจาะลึก อาจทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจประเทศไทยและคนไทยเป็นอย่างดีก็เป็นได้ เพราะฉะนั้นควรมีการร่วมมือทางวิชาการระหว่างไทยกับเวียดนามเพื่อส่งเสริมงานวิจัยเกี่ยวกับประเทศทั้งสองเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยเป็นทั้งภาษาไทยและภาษาเวียดนาม ซึ่งถือได้ว่าเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระดับประชาชนของทั้งสองประเทศได้วิธีหนึ่ง นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยในประเทศเวียดนามให้มากขึ้นพร้อมกับการกระตุ้นให้กลุ่มนักวิชาการรุ่นใหม่เกิดความสนใจศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทย โดยเฉพาะในประเด็นที่ยังมีผลงานน้อย

บรรณานุกรม

- Đào Thị Diễm Trang. (2015). Đặc điểm sáng tác của truyện thơ Thái Lan. *Chuyên san tạp chí Nghiên cứu văn học*. (4), 160-169.
- Hà Lê Huyền. (2016). *Quan hệ Thái Lan - Việt Nam từ năm 1991 đến năm 2011*. Luận án tiến sĩ lịch sử thế giới. Hà Nội: Học viện Khoa học Xã hội.
- Hoàng Khắc Nam. (2004). *Quá trình phát triển quan hệ Việt Nam – Thái Lan (1976 – 2000)*. Luận án tiến sĩ lịch sử. Hà Nội: Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn.
- Lê Phương Thảo. (2010). Các tín ngưỡng dân gian phổ biến của người Thái Đông Bắc Thái Lan. *Tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á*. (5), 53-59.
- Lê Thanh Hương. (2009). Địa vị của Phật Giáo ở Thái Lan hiện nay. *Tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á*. (2), 38-47.
- Ngô Văn Doanh. (1992). *Tượng Phật Thái Lan*.
- Ngô Văn Doanh. (2002). Chế độ quân chủ Thái Lan và Phật giáo. *Tạp chí Nghiên cứu tôn giáo*. (5), 57-59.
- Nguyễn Khắc Viện. (1988). *Thái Lan, một số nét về chính trị, kinh tế xã hội, văn hóa và lịch sử*. NXB Thông tin lý luận.
- Nguyễn Mậu Hùng. (2008). Các cuộc chiến tranh giữa Ayuthay và Lan Na từ thế kỷ XIV đến giữa thế kỷ XVI. *Tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á*. (2), 59 – 65.
- Nguyễn Ngọc Lan. (2007). Một số điều chỉnh chính sách kinh tế - xã hội của Thái Lan từ sau khủng hoảng đến nay. *Tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á*. (3), 13-22.
- Nguyễn Thanh Thủy. (2004). Di cư lao động quốc tế tại Thái Lan. *Tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á*. (6), 72-75.
- Nguyễn Thị Hoàn. (2010). Thái Lan tái cơ cấu nền kinh tế sau khủng hoảng tài chính Châu Á năm 1997. *Tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á*. (6), 31-34.

- Nguyễn Thu Mỹ (chủ biên). (2001). *Chiến lược phát triển của các nước Đông Nam Á (tập 1)*. Tp. Hồ Chí Minh: Đại học Mở bán công thành phố Hồ Chí Minh.
- Nguyễn Tương Lai. (1984). *Những vấn đề cấu tạo từ tiếng Thái Lan hiện đại*. Luận án tiến sĩ ngữ văn. Hà Nội: Đại học Tổng hợp Hà Nội.
- Nguyễn Tương Lai. (2016). *Văn hóa Thái Lan*. Hà Nội: NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Phạm Đức Dương. (1998). *25 năm tiếp cận Đông Nam Á học*. Hà Nội: NXB Khoa học Xã hội.
- Phạm Đức Dương. (1980). *Nghiên cứu lịch sử văn hóa Thái Lan*. Hà Nội: Phạm Đức Thành (chủ biên), Nguyễn Thị Quế. (2003). *Viện Nghiên cứu Đông Nam Á 30 năm xây dựng và trưởng thành (1973 – 2003)*. Hà Nội: NXB Khoa học Xã hội.
- Phạm Nguyên Long, Nguyễn Tương Lai (chủ biên). (1998). *Lịch sử Thái Lan*. Hà Nội: NXB Khoa học Xã hội.
- Phạm Thị Thúy. (2013). *Quá trình phát triển kinh tế - xã hội Thái Lan từ năm 1961 đến năm 1971*. Luận án tiến sĩ lịch sử. Hà Nội: Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Phạm Thị Vinh. (1978). *Nghi lễ nông nghiệp ở Thái Lan*.
- Phạm Thị Vinh. (2007). Người Melayu Muslim và phong trào li khai ở Thái Lan. *Tạp chí Nghiên cứu Châu Phi và Trung Đông*. 22(6), 35-44.
- Phùng Quang Huy. (2017). *Biến động chính trị ở Vương quốc Thái Lan từ năm 2006 đến năm 2011*. Luận án tiến sĩ lịch sử. Nghệ An: Đại học Vinh.
- Trần Thị Nhẫn. (2011). *Quan hệ đối ngoại của vương triều Ayuthaya thế kỷ XIV-XVIII*. Luận án tiến sĩ lịch sử. Hà Nội: Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Văn Ngọc Thành, Đàm Thị Đào. (2008). Cuộc đảo chính ngày 19 tháng 9 năm 2006 ở Thái Lan. *Tạp chí Nghiên cứu Đông Nam Á*. (1), 53-57.

Vũ Dương Ninh. (1994). *Lịch sử vương quốc Thái Lan*. Hà Nội: NXB Giáo dục.

Nguyễn Thị Thùy Châu. (2559). การศึกษาการใช้คำเรียกบุคคลในภาษาไทยและในภาษาเวียดนาม. วิทยานิพนธ์ ศ.ศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก